

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA*,

Q U O D L I B E T A R I I S D I S P U T A T I O N I B U S ,
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Martis trigesimâ
mensis Martii, anno Domini M. DCC. LXXIX.

P R Æ S I D E.

M^o. CAROLO JACOBO-LUDOVICO COQUEREAU, Scholarum
Professore, necnon Serenissimi Condæi Principis Medico ordinario,

An legitima vulnorum suppurationi promovenda cortex Peruvianus?

I.

ATURAM esse morborum medicatricem jam dudum agno-
verat Hippocrates; nullumque vulgatus est axioma apud anti-
quiores Medicinæ magistros. Quantis autem viribus tam salu-
tares præstet effectus ex suppurationis opere pulcherrimè patet:
nihil enim aliud est quàm Naturæ conamen ad ejicienda omnia illa
vitali fluidorum motui prorsus inepta, quæ in vulneribus, in ulce-
ribus & in diæresibus Chirurgicis, carni faciendæ, coalituris partibus, & vasculis
iterum intertexendis, omnino obstant. Illud autem Natura perficit atterendo soli-
dorum simul & fluidorum moleculas, ita aut penitus resolvantur in humorem
album, pinguem, tenacem, æquabilem, & minimè foetidum qui Puris nomine
donatur. Cum leve vulnus est, ab acuto telo inflictum, & in partes sangui-
neis vasculis non multum refertas, tunc absque suppuratione ad cicatricem
perduci potest. Si autem amplum sit vulnus, gravis exsurgat inflammatio &
carnes collisæ laceratæque sint, in Pus versæ tabescere debent, ut optimè anno-
tavit divinus senex (1). In vulnere sanguis statim effluit, sed brevi con-
tractis seclorum vasorum orificiis, fiunt obstructions, vera oritur inflamma-
tio. Peragitur coctio quædam materiei ruptis vasis impactæ, quæ dein sepa-

(1) Hipp. de Vener.
Scd. VI. p. 145.

* Propug. ann. 1752.

ratur à vivis partibus, unà cum imperviis vasorum finibus. Legitima sic instituitur suppuration, quæ quidem nonnulli à motûs vitalis actione repetenda venit.

I I.

IN oris, seu, ut aiunt, in labiis vulnere, duplicis generis reperiuntur *vasa*. Alia per medium scilicet hiucis orificiis sanguineum laticem evomunt: alia quæ integra permansere fauciatæ partis nutritioni conservationique inserviunt. Citato itaque & uberi fluxu cruentis ille humor exprimitur è vasis ruptis; sed postea inanitio quædam in ipsis succedit, contrahuntur eorum oscula, ex his repellitur sanguis; hæc ergo ratione magis expaoduntur integra vasa in quibus viget humorum circuitus. Supprimunt tandem omnis effluxus sive ab hientium orificiorum constrictione, sive à compressione vasorum vicinorum quæ læsionem haud acceperunt. Majori solito copiâ in hæc derivantur humores, turgescunt, distenduntur parietes eorum. Magno dein impetu insurgunt corporis vires, vividius oscillant vasorum integrorum fibræ, hinc dolor, tumor, rubor & æstus. At tunc non modò pars vulnerata afficitur, concusso enim toto systemate nerveo, corpus universum in concensum trahitur, & quasi contremiscit, acutaque febris excitatur. Sic itaque, ope virium illarum insurgentium, fit coctio vera materiei impactæ vasis ruptis indefinenter compressis & quasi attritis à vividâ arteriarum actione. Peractâ tandem, circa diem septimum, salutari illâ concoctione, impervia vasorum extrema unà cum stagnante quâ turgent materie, resolvuntur in liquamen satis spissum subalbicans & æquabile quod Pus vocant. Ut legitimum igitur consiciatur Pus, eadem requiritur coctio ac in febribus putridis ut appareat in urinâ sedimentum illud leve, album, quod tam fausti ominis est (1). Propria igitur vi suppurationis opus molitur Natura haud dissimili mechanismo ac in febribus crisis excitatur. Hinc in magnis vulneribus legitima nunquam adest suppuration, quin & simul appareant criseos, sive solutæ materiei signa, & potissimum in urinis hypostasis illa levis & alba, quæ tanquàm optimum signum jure ac meritò laudatur à Galeno (2), ubi de suppuratione verba facit.

I I I.

PUS itaque non efformatur extra vasa; sanguis in cavitate quâdam effusus in Pus minimè convertitur, ut contendunt nonnulli. Corruptitur quidem, abitque in aliquid putridi, seu in tabum, cadaverosum foetorem olens: sed Pus verum nullo modo perfici potest nisi à vi vitæ, seu à naturâ sese ab inerti & noxiâ sarcinâ expediente quâ gravatur pars, cicatricique obstitit. Contrarium tamen sequi libenter crederetur ex illâ Hippocratis sententiâ (3): *si in ventrem sanguis effusus fuerit præter naturam, necesse est suppurari*. Verum fidæ illud repugnare observationi optimè annotavit expertissimus Galenus, Hippocratemque haud propriè suppurationis verbum hic accepisse, sed tantum pro conversione in saniem, aut pro sanguinis quâdam depravatione. Alibi verò (4) suppurationem à putredine vix discernere videretur senex, ubi carnes contusas necessefariò putrescere affirmat. Sed probè hic adhuc attendendum cum Galeno quod duplex putredinis genus admittebat, alterum, vincente Naturâ, alterum verò, devictâ; ita ut, loco citato, per putredinem intelligenda sit tantum depravationem partium degeneratio quædam, seu coctio necessaria ut à partibus sanis, victricæ Naturâ, separari queant. Si igitur vires vitales, quæ in suppurationis opere tanta præstant, imbeciliores deprehendantur, eas profectò adjuvare vel sollicitare valet medicamentum roborans; si è contrariò validiores, vehementiori earum impetui reprimendo, haud impar esse idem remediî genus experientia, duce comprobandum est.

(1) Hipp. *Prognost.* Sect. II. p. 7. Edit. Toc.

(2) De Febribus Lib. I. Cap. 7.

(3) Aph. 20 Sect. IV.

(4) Hipp. *De sanie* Sect. VI. p. 145.

HAUD raro accidit vulneratum, aut operationem Chirurgicam expertum; cachecticum esse, & adeo imbecillum ut alimentorum nonnisi prava fiat digestio, hæmatosisque omnino imperfecta. Hinc Pus minime laudabile generatur, sed ichorosum, tenue, acre, corrosivum; vulnus carne spongiosa fordescit, contabescit; febris hæctica corripitur æger, exhaustusque tandem de vita periclitatur. Hoc in casu frustra Unguentorum, Topicorumque genus omne adhibebit Chirurgi diligentia. Tantis malis obviam ire Medici munus est. Salutarem hunc attinget scopum si fibris laxioribus tonum conciliet, si corpori robur addat, vireique redintegret, ut ritè functiones exerceri queant. Nihil autem certius ad hæc conducere valebit quàm cortex Peruvianus, cujus vires, in his adimplendis indicationibus, jam toties apud Medicorum orbem celebratæ fuerunt. Hæc potissimum ratione, in gangrænâ, cæteris medicamentis internis (1) palmam præripit, ut patet variis experimentis & observationibus Medicorum præsertim Edimburgensium; quæ quidem inconcussa manent, invitissimis inanibus illis quæ nuper objecit Anglus aliunde haut in celebris nomine *Sharp* (2). Cum hæc probè novisset *Clar. Monroo*, corticem illum insignem in variolis mali generis adhibere non dubitavit, ubi pustulæ vix ad suppurationem perduciposse videbantur, aderantque petechiæ, aut exanthemata, quæ gangrænæ metum incutiebant. Hujus autem medicaminis usu, tenuis vesicularum sanies in Pus legitimum (3) vertebatur, ac petechiæ malignæ paulatim evanescebant. (4) Vil. Ranby, on Gun. Shor Wounds, p. 72. (5) Philosphical Transactions n. 474. Art. V. Tam felices habuit eventus ut breviter apud Medicos complures methodus illa non sine magno plausu excepta fuerit. Pari cum successu præscriptum fuit kina-kina, ut promoveretur suppuratio, post magnas operationes Chirurgicas, artuum amputationes verbi gratia Lithotomiam, Bubonocelen, Hydrocelen, &c. Quàm eximios præstet effectus in sclopetorum vulneribus variæ testantur observationes (4). Juvenis cujus ictu sclopeti gravissimè sauciati fuerant pulmones (5), ingenti quantitate Puris fœtidi excretæ per tres annos & amplius, diuturno lactis & Peruviani corticis usu curatus fuit *.

Verùm si in juvene robusto, post institutam operationem Chirurgicam, vehemens oriatur inflammatio, febre, vigilis, siti, doloribus, &c. stipata, nulla oborgasmodum sit suppuratio, timendique locus est ne gangræna vulneratas partes invadat, præsertim ubi maximè contusæ, dilaceratæque sunt, ut v.g. in calculi sectione per magnum, ut vocant, apparatus fieri consuevit. Sanguinem tunc mitti jubet Medicus pro ægri viribus, varia antiphlogistica præscribit, cum tenuiori diætâ ex vegetabilibus potissimum depromptâ; sed fausto cum successu exhibetur, uno & eodem tempore, Peruvianus cortex, cui etiam addi possunt medicamenta quædam temperantia, quæ vehementiores motus reprimere valeant. Sic in usum vocato cortice, per primos septenarios aut novenarios dies, non adeo gravis excitatur inflammatio, promovetur coctio illa suppurationi omnino necessaria, cujus quidem coctionis nulla unquam apparent signa perdurante orgasmo, seu phogode statu.

* In laudatis autem casibus exhibetur kina-kina sub formâ pulveris, quatuor quaque horâ, ad scrupulos duos vel diachynam unam, cum conservâ aut syrupo corticis

aurantiorum, per duodecim dies, donec robur corpori accedat, legitimique puris notæ appareant.

AT, inquires, quomodo salubre possit esse kina-kina in vulneribus validæ inflammationi & gangrænæ obnoxiiis, sicut & in iis ubi dejectus fibrarum tonus, vires languentes, nimisque lymphaticorum humorum affluxus contra-

(1) Vid. Monro, Instit. Medicinæ, Tom. I. Part. I. p. 296.

(2) Recherches curieuses sur l'état présent de la Chirurgie, p. 320.

(3) Médical Essays, Tom. V. pag. 98.

(4) Vil. Ranby, on Gun. Shor Wounds, p. 72.

(5) Philosophical Transactions n. 474. Art. V.

(1) V. inter alia,
Sydenham opera
pag. 413. edit.
Lugdun. Bat.

(2) Vid. Lan-
genh., experien-
tes sur les effets
du Laurier-césti.

riam curationem postulare videntur. Verum certissimis constat observationibus corticem illum nimiam solidorum tensionem (1) minuire, eorumque irritationes à doloribus ortas, sicut & etiam spasmos compescere: quippe vividiorum fibrarum actionem, vehementioremque sanguinis motum reprimit, ideoque, non neglectis etiam aliis auxiliis, coctioni, suppurationique maximopere favet. Frustrà objiceretur vim quam hic cortici nostro tribuimus, minis bene congruere cum specificâ virtute, quâ tam efficaciter febres intermittentes debellare valet: harum enim curationi magis forsitan conducit, vasculorum spasmos constrictionesque resolvendo, quam humoribus fluiditatem, solidisque *vibratilitatem* conciliando. Hucusque, solâ ferè experientiâ duce, de plerorumque medicaminum viribus judicare nobis datum fuit (2) mechanismus autem, quo in oeciontiam animalem suos edant effectus, tam opacis latet plerumque tenebris obvolutus, ut vix de his aliquid certi pronunciari queat. In altero verò statu, kinakina laxiora solida ad pristinum tonum restituit, blandum circuitus motum humoribus impertit, secretionem promovet, dejectas vires refocillat, corpusque imbecille & cachecticum adeò corroborat, ut pus ritè perfici possit. Aliquoties tamen accidit ægrum tam debilem esse, aut humores adeò spissos & tenaces, ut cortex à primis viis in sanguinem vix perducatur. Tunc prudentis est Medici remedia quædam incisiva, aperientia, simul præscribere, quæ kinæ-kinæ in secundas vias transmissionem, ipsiusque per totum corpus distributionem adjuvare valeant. His igitur rationibus & experimentis freri concludere non dubitamus:

Ergo legitima vulnerum suppurationi promovendæ cortex Peruvianus.

DOMINI DOCTORES DISCIPLINÆ MAGISTRI.

M. Josephus - Guillelmus DE L'ÉPINE, Antiquior Scholarum Magister, Antiquus Facultatis Decanus, Academicæ Censor.	M. Petrus-Joseph. MACQUER, Regiæ Scientiarum Academicæ Socius, in horto Chemiæ Professor, & Censor Regius.	M. Bertrandus DUPUY.
---	--	----------------------

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes - Augustinus COUVATVOZ.	M. Thomas LEVACHER DE LA FEUTRIE.	M. Natalis Maria DE GEVIGLAND, Regiorum in Germaniâ Ducum & Militum Nosocomiorum nuper Medicus.
M. Joannes-Baptista-Eugenius DUMANGIN.	M. Joannes-Stephanus GUETARD, Regiarum Academicarum Parisiensis, Rupellensis, Florentinæ & Stockolmiensis Socius, Censor Regius & Historiæ naturalis Musæi Secretissimi Ducis Aurelianensis Custos.	M. Petrus DE LA LOUETTE, Regii ordinis Eques.

Proponebat Parisiis NICOLAUS CHAMBON DE MONTAUX, Lingonensis;
Doctör Medicus Bifuntinus, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ
Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1779.
AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1779.